
Godt om stress på svensk

BOKOVERSIKT

”Medical professionals are among the most highly stressed occupational groups”, står det i storverket *Encyclopedia of stress* (1). I legekårsundersøkelsen for snart ti år siden rapporterte rundt en femdel av norske leger at tidspresset i jobben var en betydelig belastning (2). Denne andelen er sikkert ikke mindre i dag. Den nye svenske boken om stress skulle derfor kunne være av personlig interesse for mange leger.

Boken belyser stress fra mange innfallsvinkler: fra molekylær- og cellenivå, fra individnivå og til slutt fra samfunns- og organisasjonsnivå. Dette er altså ikke noe lite prosjekt. I alt 34 forfattere har bidratt i til sammen 26 kapitler. Fire av forfatterne er norske, alle de øvrige er svenske.

Innbinding og papirkvalitet er god. Boken er utstyrt med mange figurer, tabeller og faktabokser. Ingen av illustrasjonene er i farger. Flere kapitler er riktig gode, bl.a. idéhistorikeren Karin Johannissons innledningskapittel der hun sammenlikner nevrasteni, kronisk tretthetssyndrom og utbrenthet.

Redaktørene påpeker selv at overlapp forekommer og at temavalget kan diskuteres. La meg nevne ett eksempel. Det er et interessant kapittel om den aldrende hjernen, men jeg savner et eget kapittel om stress blant barn og ungdom. Mange barn og unge har en svært stressende hverdag, og dette fenomenet fortjener et eget kapittel i neste utgave.

De norske kapitlene er oversatt til svensk. Fra norsk synspunkt virker dette merkelig, men stemmer med resultatene fra en fersk undersøkelse som viste at svenske leger har ganske dårlig forståelse av norsk (3). De svenske legene er sikkert ikke alene om det.

Boken har ikke fullstendig referanseliste. Leserne henvises til forlagets hjemmeside på Internett. Dette er ikke tilfredsstillende. En referansebok som dette bør ha en fullstendig litteraturliste, fortrinnsvis samlet bakerst i boken. Alle kapitler ender med oppsummering og forslag til videre lesing. Disse forslagene er imidlertid en uryddig blanding av litteraturreferanser og reelle forslag til anbefalt litteratur.

Disse innvendingene må likevel ikke skygge for hovedinntrykket. Dette er blitt en god bok som gir oversikt over et omfattende tema.

LITTERATUR

1. Power KG, Swanson V. Medical profession and stress. I: Fink G, red. Encyclopedia of stress. Bind 2. San Diego: Academic Press, 2000: 708 – 13.
 2. Falkum E, Gjerberg E, Hofoss D, Aasland OG. Tidspress blant norske leger. Tidsskr Nor Lægeforen 1997; 117: 954 – 9.
 3. Gulbrandsen P, Schroeder TV, Milerad J, Nylenna M. Forstår skandinaviske leger hverandre? Tidsskr Nor Lægeforen 2001; 121: 2042 – 4.
-

Publisert: 30. august 2002. Tidsskr Nor Lægeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.